

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntö VN/18706/2020-OKM-1 28.8.2020

Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Luonnos opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista on lausuttavana. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on tutustunut luonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Asetusluonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia vuosien 2018-2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Lisäksi asetuksessa ehdotetaan tarkennettavaksi opiskelijavuosien laskentaa ja opiskelijapalautteen keräämistä koskevia säännöksiä sekä lisättäväksi asetukseen työelämäpalautta koskevat säännökset. Uusia kustannuskertoimia sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2021 rahoitusta. Opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämistä koskevat menettelyt otettaisiin käyttöön 1.7.2021 ja palautetta käytettäisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta.

Uudet kustannusryhmien painokertoimet uhkaavat kalliimpien osaamisalojen koulutuksen toteutusmahdollisuuksia tulevina vuosina. Painokertoimet pienenevät, jolloin rahoitus supistuu. Logistiikan perustutkinto kuljetuspalveluiden osaamisalan osalta on kustannusryhmässä 4, jonka kerroin on muuttumassa 1,59 -> 1,43. Tämä vähentää rahoitusta n. 10 %.

SKAL korostaa, että ajokortti- ja ammattipätevyyskoulutuksen opetusmääriä ei ole mahdollista leikata, koska ne ovat lakisääteisiä. Säästökohteiksi jäävät ryhmäkokojen kasvattaminen, kontaktiopetuksen määrän väheneminen tai investointien leikkaaminen. Tältä osin SKAL haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kuljetusalalla vaaditaan paljon pienryhmä- ja kontaktiopetusta käytännön toiminnan harjoitteluun, kuten esim. kuorman varmistaminen, ajoneuvon käsittely yms. Erityisesti ajo-opetus on toteutettava yksilöopetuksena, mikä ei mahdollista säästötoimia.

Esityksen mukaan rahoituksen muutokset perustuvat todellisiin kustannuksiin vuosilta 2018 ja 2019. Koulutuksen rahoitusta leikattiin voimakkaasti vuonna 2017, jonka vaikutus laskentavuosiin on huomioitava laskelmissa. Näistä syistä logistiikka-alan kouluissa ei ole pystytty investoimaan ko. vuosina ja on syntynyt investointivelkaa. Kalliilla koulutusaloilla tarvitaan pitkäjänteistä rahoitusta, jotta koulutus voidaan toteuttaa nykyaikaisella kalustolla.

SKAL edellyttää, että logistiikan kuljetuspalveluiden osaamisalan kustannusryhmäkertoimen on säilyttävä vähintään nykyisessä 1,59, jolla turvataan ammattitaitoisten kuljettajien saaminen alalle. Kuljetusala tarvitsee jatkossakin uusia kuljettajia.

Mikäli ns. kalliimpien osaamisalojen koulutuksen rahoituksen leikkaukset päätetään kuitenkin tehdä asetusluonnoksessa esitetyllä tavalla, on ehdottoman tärkeää, että logistiikan kuljetuspalveluiden osaamisalan koulutus turvataan koko maassa. Tämä voidaan tehdä logistiikan kuljetuspalveluiden osaamisaloihin erikoistuneiden koulutuksen järjestäjille kohdennetuilla ja pysyvillä erityisrahoituksilla.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen
toimitusjohtaja

Ari Herrala
edunvalvontajohtaja